

дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, а також закладів торгівлі та служби побуту, лікувальних та інших медичних установ, тобто соціальних об'єктів щоденного користування. Районний рівень забезпечує населення соціальними об'єктами періодичного попиту, а у віданні областей зосереджуються функції координаційного характеру. Вони координують діяльність усіх структур за вертикаллю, формують соціальні програми, вирішують питання оподаткування та розподілу коштів.

Найгострішими проблемами розвитку соціальної сфери населених пунктів України є такі: невпорядкованість відносин власності на об'єкти соціальної інфраструктури; недостатність бюджетних коштів для ефективного функціонування та розвитку відповідних об'єктів та відсутність дієвих стимулів залучення коштів з інших джерел; недосконала система територіального розміщення об'єктів соціальної інфраструктури; недостатній рівень кадрового забезпечення, низька кваліфікація працівників та незадовільні умови праці в галузі; низька якість послуг, що надаються населенню цими об'єктами.

При управлінні соціальною інфраструктурою як відкритою системою, що розвивається, ставиться мета досягнення такого стану системи, який забезпечить найбільш повне задоволення потреб населення в послугах та створення умов життєдіяльності населення на певній території. Основними джерелами фінансування освіти та культури залишаються кошти державного та місцевих бюджетів. Поряд із цим мають створюватися умови для подальшого залучення до сфери освіти та культури додаткових недержавних джерел фінансування. В умовах децентралізації виникає необхідність нових методів в управлінні соціальною інфраструктурою та розроблення певної моделі управління регіональною соціальною інфраструктурою.

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНІВ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В. А. ПІДГРУШНИЙ, студ.

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне*

Об'єднані територіальні громади є ключовими суб'єктами, які споживають послуги інфраструктурних підсистем. Кожна громада має вирішувати питання утилізації сміття, тепло- та водопостачання, водовідведення, питання підвищення ефективності використання комунальної нерухомості, поліпшення освіти та охорони здоров'я. Зважаючи на велику зношеність об'єктів інфраструктури, її розвиток потребує належного фінансування та підтримки з боку держави, що і реалізується у

формі державних субвенцій. Проте такому фінансуванню є альтернатива – державно-приватне партнерство (далі – ДПП).

Експерти наголошують, що практично в кожній області всі складові інфраструктури регіону знаходяться в незадовільному стані. З метою вирішення даної проблеми вважаємо за доцільне звернути увагу на важливість та необхідність залучення інвестицій, в тому числі і приватних, для розвитку тих підсистем інфраструктури регіонів, які підсилюватимуть його переваги. Механізм освоєння приватних інвестицій є набагато ефективнішим, ніж використання державних бюджетних коштів на даному етапі.

Найкоротшим шляхом для залучення іноземних інвестицій є державно-приватне партнерство, котре передбачає передачу приватному сектору частини повноважень, відповідальності та ризиків щодо реалізації раніше фінансованих державою інвестиційних проектів.

Практика формування державно-приватних партнерств наявна в усіх регіонах світу. Україна не є винятком. Відносини в рамках державно-приватного партнерства регулюються Законом України «Про державно-приватне партнерство» від 01 липня 2010 р. № 2404-VI [1]. В тій чи іншій мірі ДПП регулюються Господарським та Цивільним кодексами України, законами України «Про концесії», «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг», «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів к сферах теплопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності», Про особливості оренди чи концесії об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності».

ДПП є ефективним інструментом соціально-економічного розвитку на регіональному та місцевому рівні, засобом залучення коштів у проекти.

За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, станом на 1 січня 2017 року на засадах державно-приватного партнерства реалізовувалося 186 проектів, зокрема укладено 154 договорів концесії, 32 договорів про спільну діяльність та 1 договір державно-приватного партнерства [2]. Дані проекти реалізуються в таких сферах господарської діяльності: оброблення відходів; збір, очищення та розподілення води; будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та інфраструктури тощо. Більшість угод з концесії стосуються сфери житлово-комунального господарства.

В рамках державно-приватного партнерства в Дніпрі планують побудувати завод з переробки сміття. На даний час відбувається пошук інвестора. Приблизна вартість проекту становить \$60 млн, термін окупності – 10 років.

Станом на сьогодні проектним офісом з питань державно-приватного партнерства визначено 3 пілотні проекти, у яких планується розпочати

процес ДПП. Це будівництво зернового терміналу потужність 4 мільйони тонн на рік та олійно-екстракційного заводу потужністю 0,5 мільйона тонн на рік [3].

Групою компаній «Співдружність» на розгляд Міністерства інфраструктури подано Пропозицію про здійснення державно-приватного партнерства з реалізації проекту «Модернізація об'єктів портової інфраструктури Херсонського і Скадовського морських торговельних портів і їх ефективного розвитку». Очікується, що до Херсонського порту надійдуть інвестиції у розмірі від 25 до 45 мільйонів доларів [3].

За підрахунками Проектного офісу, Чорноморським флотом в рамках державно-приватного партнерства буде отримано капітальних інвестицій у розмірі 5 мільйонів доларів [3].

Тим не менше, існує ряд факторів, які створюють несприятливе середовище для реалізації державно-приватного партнерства в Україні. Найвагомішими чинниками є законодавчі та регуляторні проблеми (відсутність гарантій виконання фінансових зобов'язань щодо проектів ДПП з боку держави, відсутність податкових та митних пільг при реалізації ДПП), відсутність фінансування та відсутність взаємодії між сторонами.

Таким чином, державно-приватне партнерство є альтернативним джерелом фінансування програм модернізації та технічного переоснащення комунальних підприємств, підвищення енергоефективності житлового фонду. Досвід закордонних країн показує, що державно-приватне партнерство може ефективно функціонувати як на державному, так і на місцевому рівні, що є важливим в процесі децентралізації.

Література

1. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01 липня 2010 р. № 2404-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
2. Довідка щодо результатів здійснення державно-приватного партнерства (2017 рік): дані Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=ed00a2ba-480a-4979-84eb-d610a0827a8c&title=ZagalniOgliad>
3. Для державно-приватного партнерства в інфраструктурі на наступний рік визначили три пілотні проекти [Електронний ресурс] // Український кризовий медіа-центр. – Режим доступу: <http://uacrisis.org/ua/63380-public-private-partnership-in-ukraine>

ВІДМИВАННЯ «БРУДНИХ» ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

Ю. С. РОСОХА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Процес відмивання «брудних» грошей економіки згубно впливає на загальну соціально-економічну ситуацію як на національному, так і на